

ZČU jmenovala čestnými doktory experta na umělou inteligenci Hamida Ekbia a sochaře Kurta Gebauera

9.11.2022 - Šárka Stará | Západočeská univerzita v Plzni

Slavnostní zasedání Vědecké rady Západočeské univerzity v Plzni se každoročně koná při příležitosti Dne boje za svobodu a demokracii a je spojeno mimo jiné s udělením čestného titulu doctor honoris causa. Ten letos převzaly dvě významné osobnosti: prof. Hamid R. Ekbia

Za přínos v oblasti interdisciplinárního zkoumání umělé inteligence a jejího vlivu na socioekonomické, geopolitické a kulturní vztahy v současné globalizované společnosti byl jmenován čestným doktorem ZČU na návrh děkana Fakulty filozofické (FF) Davida Šance. Oceněna byla také jeho významná aktivní spolupráce se ZČU a přínos pro rozvoj katedry filozofie FF.

Hamid R. Ekbia se narodil v roce 1955 v íránském Mashhadu. Studoval elektrotechniku na Ábádánském technologickém institutu a na University of California v Los Angeles. Po návratu do Íránu byl za své politické názory vězněn, posléze s rodinou emigroval do USA, kde absolvoval doktorské studium v oboru počítačové a kognitivní vědy na Indiana University. V současné době působí jako profesor informatiky, kognitivních věd a mezinárodních studií a zároveň jako ředitel Centra pro výzkum interakce člověka a počítače (Center for Research on Mediated Interaction) na Indiana University v Bloomingtonu.

Obecným tématem jeho interdisciplinárního výzkumu jsou informační technologie a jejich vliv na socioekonomické, geopolitické a kulturní vztahy moderních společností. Ve svém přístupu kombinuje poznatky počítačové vědy, filozofie a politické ekonomie. Aktuálně se zabývá sociálními a etickými důsledky zavádění umělé inteligence do každodenního života, autonomií inteligentních systémů či dopady automatizace na pracovní trh a budoucnost práce. „Prof. Ekbia je autorem neologismu ‚heteromatizace‘, který vystihuje znepokojivý trend v dělbě práce mezi lidmi a stroji, při níž se člověk dává do služeb technologie,“ připomněla proděkanka FF Tereza Šlehoferová „Je také inspirativní osobností, která svojí otevřeností, obětavostí a etickými postoji pomáhá překonávat rozmanité předsudky a bariéry napříč vědeckými komunitami, společnostmi a kulturami,“ uvedl také. Hamid Ekbia úzce spolupracuje s akademickými i neakademickými institucemi po celém světě.

Spolupráce Hamida Ekbia se ZČU trvá více než deset let a sehrála významnou roli při přípravě interdisciplinárního studijního programu *Filozofie pro umělou inteligenci*, realizovaného na ZČU od akad. roku 2021/22, na jehož výuce se podílejí katedra filozofie FF, katedra kybernetiky FAV a katedra informatiky a výpočetní techniky FAV. *Filozofie pro umělou inteligenci* je také název připravované mezinárodní konference, kterou FF pořádá 7.-8. prosince a jejímž hostem bude společně s dalšími odborníky v oblasti umělé inteligence právě Hamid Ekbia.

prof. ak. soch. Kurt Gebauer, dr. h. c.

Za mimořádný přínos v oblasti kulturního vzdělávání a péče o veřejný prostor, významnou aktivní spolupráci se ZČU a rozvoj katedry výtvarné výchovy a kultury Fakulty pedagogické (FPE) byl jmenován čestným doktorem na návrh děkana FPE Pavla Mentlíka.

Kurt Gebauer, nar. v roce 1941 v Hradci nad Moravicí, je významnou uměleckou osobností současné

české a zahraniční výtvarné scény. Je vynikajícím malířem, sochařem a fotografem. Česká akademie vizuálního umění ho ocenila jako umělce roku 2020.

I když jeho akademická dráha byla spjata s Vysokou školou uměleckoprůmyslovou v Praze, kde byl v roce 1990 jmenován docentem a následně v roce 1992 profesorem, první vysoká škola, kde chtěl pracovat, byla pedagogická fakulta. *„Před rokem 1989 však profesor Gebauerovi nebylo umožněno vzdělávat budoucí učitele, na přípravě adeptů učitelství se tak začal aktivně podílet až na Fakultě pedagogické v Plzni,”* uvedl ve své řeči děkan FPE Pavel Mentlík.

Na plzeňské Fakultě pedagogické se Kurt Gebauer zasloužil o znovuoobnovení magisterského studia výtvarné výchovy pro střední a základní umělecké školy, které od roku 2018 garantuje. Budoucí učitele vede v předmětech z oblasti kulturního vzdělávání a péče o veřejný prostor. *„Jedinečným způsobem budoucí učitelky a učitele inspiruje zejména směrem ke vnímání veřejného prostoru. Do přípravy učitelů vnáší nebyvalý esprit, inspiraci a neutuchající energii,”* ocenil děkan Pavel Mentlík.

Katedra výtvarné výchovy a kultury FPE pod garancí Kurta Gebauera rozvinula spolupráci s městem Plzní, Západočeskou galerií v Plzni a spolkem Pěstuj prostor. Z jeho instalací ve veřejném prostoru jsou Plzeňanům nejznámější asi „Nohy z vody“ v Mlýnské strouze.

V odpolední části zasedání připomněl rektor Miroslav Holeček ve svém projevu vývoj ZČU a propojení jednotlivých součástí a vyzdvihl některé osobnosti, které mimořádně přispěly k jejímu pozitivnímu obrazu, symbolizující zároveň důležité momenty ve vývoji univerzity i celého vysokého školství.

„Bouřlivý rozvoj nových technologií je jedním ze zásadních atributů, který charakterizuje dnešní svět. Aby ale mohli lidé rozličných kultur, jazykových enkláv či zcela jiných historických zkušeností na něčem společně pracovat, musí mít schopnost si zcela přesně rozumět. Jazykem tohoto porozumění je matematika. Pro všechny vzdělávací reformátory, kteří škrtají hodiny matematiky a obhajují tyto nápady tím, že se děti matematiku nedokážou naučit, bych připomněl, co vlastně slovo matematika znamená. Řecké slovo mathéma se překládá jako učení. Je však důležité si uvědomit, že slovo učení ve starořečtině znamenalo ‚to, čemu se lze naučit‘. Matematika je totiž to jediné, čemu se lze naprosto přesně naučit tak, že tomu pak rozumíme všichni stejně. Je tedy mimořádně pozitivní, že o základní kameny moderní historie naší univerzity se významnou měrou zasloužili matematici,” uvedl rektor.

Dále byli představeni akademici, kteří za uplynulý rok rozšířili řady profesorů a docentů ZČU.

Novými profesory, jmenovanými na návrh Vědecké rady ZČU, jsou:
prof. Ing. Aleš Hamáček, Ph.D., z FEL ZČU, v oboru Elektronika,
prof. Ing. Radek Škoda, M.Sc., Ph.D., z FEL ZČU, v oboru Elektroenergetika,
prof. Ing. Pavel Trnka, Ph.D., z FEL ZČU, v oboru Elektrotechnika.

Na návrh Vědecké rady Univerzity Palackého v Olomouci byl profesorem jmenován prof. PhDr. Jan Váně, Ph.D., z FF ZČU, a to v oboru Sociologie.

Docenti jmenovaní na ZČU:

doc. Mgr. Filip Grygar, Ph.D., Univerzita Pardubice - v oboru Filozofie a dějiny vědy a techniky
doc. Ing. Petr Kadera, Ph.D., České vysoké učení technické v Praze - v oboru Technická kybernetika
doc. Ing. Tomáš Komrská, Ph.D., FEL ZČU - v oboru Elektronika
doc. Ing. Tomáš Kozák, Ph.D., FAV ZČU - v oboru Aplikovaná fyzika
doc. Ing. Josef Psutka, Ph.D., FAV ZČU - v oboru Technická kybernetika
doc. Ing. Jakub Talla, Ph.D., FEL ZČU - v oboru Elektronika

doc. RNDr. Jan Vršek, Ph.D., FAV ZČU – v oboru Aplikovaná matematika

Docenti jmenovaní na jiných vysokých školách:

doc. JUDr. Vilém Knoll, Ph.D., FPR ZČU – na Univerzitě Karlově v oboru Právní dějiny
doc. PhDr. Dalibor Kučera, Ph.D., FPE ZČU – na Univerzitě Karlově v oboru Psychologie
doc. Ing. Lukáš Pfeifer, Ph.D., FEK ZČU – na Vysoké škole ekonomické v Praze v oboru Finance
doc. JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D., FPR ZČU – na Univerzitě Karlově v oboru Občanské právo
doc. MUDr. Martin Svatoň, Ph.D., FZS ZČU – na Univerzitě Karlově v oboru Vnitřní nemoci
doc. Ing. Petr Štumpf, Ph.D., FEK ZČU – na Mendelově univerzitě v Brně v oboru Ekonomika a management

Rektor Miroslav Holeček také předal pamětní medaile ZČU osobnostem, které významně přispěly k rozvoji Západočeské univerzity.

Pamětní medailí ZČU za dlouholetou významnou činnost pro ZČU, její rozvoj, spolupráci s vnějším prostředím včetně zahraničí byli oceněni:

prof. JUDr. Vladimír Balaš, CSc. – ministr školství, mládeže a tělovýchovy, v letech 1993–99 pověřen vedením Fakulty právnické ZČU, významně se zasloužil o rozvoj humanitního vzdělávání na ZČU

doc. Dr. Winfried Baumann – významná osobnost česko-německé přeshraniční spolupráce, na ZČU pomáhal budovat přeshraničně orientovanou germanistiku

doc. PaedDr. Jana Coufalová, CSc. – děkanka Fakulty pedagogické v letech 2007–15, vždy významně přispívala k prosazování zájmů ZČU

doc. Ing. Milan Čechura, CSc. – odborník v oblasti tvářecích strojů a technologií na Fakultě strojní

prof. Dr. Denitsa Docheva – mezinárodně uznávaná odbornice v oblasti regenerativní medicíny a tkáňového inženýrství, přispívající k rozvoji mezinárodní spolupráce ZČU

prof. PhDr. Jarmila Doubravová, CSc. – muzikoložka a estetička, působící na katedře filozofie Fakulty filozofické od jejího založení, přispěla k interdisciplinárnímu zaměření vědy a techniky v kulturních souvislostech

Dr. Mathias Eickhoff – generální ředitel ZF Engineering, intenzivně se zasazující o spolupráci se ZČU

JUDr. Vlasta Formánková – soudkyně, podílející se na vzniku Fakulty právnické ZČU, v letech 2005–15 soudkyně Ústavního soudu ČR

prof. Ing. Stanislav Hosnedl, CSc. – vynikající odborník v oboru konstruování výrobních strojů a zařízení, na ZČU založil a vede výukový projekt DESING+, rozvíjející mezioborovou spolupráci studentů

doc. RNDr. František Ježek, CSc. – děkan Fakulty aplikovaných věd v letech 1999–2003 a poté do roku 2012 prorektor pro strategii a rozvoj ZČU, zefektivnil proces strategického řízení a plánování

doc. Ing. Miloslav Kepka, CSc. – v letech 2000–2008 ředitel společnosti Škoda Výzkum (dnes Výzkumný a zkušební ústav Plzeň); pod jeho vedením vznikl na ZČU Regionální technologický institut

prof. Ing. Václav Mentlík, CSc. – dlouholetou pedagogickou a vědecko-výzkumnou činností se zasloužil o rozvoj oboru elektrotechnologie na Fakultě elektrotechnické ZČU

doc. Ing. Jiří Staněk, CSc. – od počátku 90. let se významnou měrou podílel na řízení Fakulty strojní, z toho v letech 2006–14 jako děkan, významně se zasloužil o vybudování Regionálního technologického institutu

PhDr. Jana Vaňková – podílí se na rozvoji ZČU v oblasti vzdělávání, 15 let byla proděkankou Fakulty pedagogické, přispěla k zavedení kreditního systému na ZČU, v současné době je předsedkyní Rady celoživotního vzdělávání

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. – od r. 2015 působil na MŠMT jako náměstek pro řízení sekce operačních programů, nyní zastává funkci náměstka pro řízení sekce mezinárodních vztahů, EU a ESIF; během svého působení na MŠMT se významně zasloužil o rozvoj českého vysokého školství
Dr. Günther Zembsch – někdejší soudce pracovního soudu ve Würzburgu, od r. 1985 se věnuje

podnikání, spolu s Ing. Ivanem Hlaváčkem založili před třiceti lety plzeňskou developerskou skupinu InterCora, kterou dodnes řídí; společně zřídili nadaci, jež finančně podporuje mezioborovou studijní specializaci Správa a řízení provozu budov na ZČU

Pamětní medaili ZČU za významnou pedagogickou činnost a dlouholetou významnou činnost pro ZČU, její rozvoj, spolupráci s vnějším prostředím včetně zahraničí obdrželi:

prof. Ing. Vladislav Laš, CSc. – zasloužil se o rozvoj katedry mechaniky na Fakultě aplikovaných věd, v letech 2005–17 tuto katedru vedl

doc. RNDr. Karel Rusňák, CSc. – zasloužil se o rozvoj výuky fyziky na ZČU, podílel se na vybudování moderních laboratoří pro výzkumnou činnost na Fakultě aplikovaných věd, realizovanou od r. 2014 ve výzkumném centru NTIS.

Pamětní medaili ZČU za vynikající vědecké práce či objevy v oblasti archeologie byl oceněn

doc. PhDr. Martin Oliva, Ph.D., DSc. – přispěl k rozvoji katedry archeologie Fakulty filozofické, kde působil více než dvacet let, zasloužil se o dobré jméno české archeologie ve světě

Pamětní medaili ZČU za vynikající vědecké práce či objevy v dermatovenerologii a za dlouholetou významnou činnost pro ZČU, její rozvoj, spolupráci s vnějším prostředím včetně zahraničí obdržel

prof. MUDr. Vladimír Resl, CSc. – em. přednosta Dermatovenerologické kliniky LF v Plzni UK a FN Plzeň

Pamětní medaili ZČU za významnou pedagogickou činnost, za dlouholetou významnou činnost pro ZČU, její rozvoj, spolupráci s vnějším prostředím včetně zahraničí a za propagaci a popularizaci univerzity byl oceněn in memoriam

doc. RNDr. Jan Slavík, CSc. – renesanční člověk spojený s několika katedrami na různých fakultách, po listopadu 1989 významný člen týmu lidí, kteří se zasloužili o vznik ZČU.

<https://info.zcu.cz/clanek.jsp?id=4891>